

MICKONOMICS

De zakelijke kracht van de grootste rockband ooit

Flip Vuijsje

MICKONOMICS

**De zakelijke kracht van
de grootste rockband ooit**

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

© 2013 Flip Vuijsje

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Studio Pollmann

Omslagfoto © Philamonjaro

Tekstredactie Yulia Knol

ISBN 978 90 468 1540 3

NUR 801

www.nieuwamsterdam.nl/vuijsje

Inhoud

Vooraf: Geen leerboek maar leesboek	9
-------------------------------------	---

Deel I: Proloog

1 – Een prins zonder manieren	15
-------------------------------	----

Zelfs Rupert Loewenstein, die The Rolling Stones veertig jaar lang financieel adviseerde, gebruikt zijn recent verschenen memoires om Mick Jagger te kleineren. Velen gingen hem hierin voor.

2 – Iemand moet het doen	28
--------------------------	----

Managers hebben tegenwoordig een slechte reputatie, waardoor ze een makkelijk doelwit van populistisch ressentiment zijn. Toch is hun werk onmisbaar en kan het van grote waarde zijn – ook binnen een rockband.

Deel II: Negen lessen

Les 1 – Volg je hart	47
----------------------	----

Geen van de oorspronkelijke Rolling Stones was het om het geld te doen. Als ware idealisten wilden ze vóór alles de muziek helpen verbreiden van hun zwart-Amerikaanse helden.

- Les 2 – Heb ook een beetje geluk 59
*Een eerste manager die speciaal voor hen gemaakt leek.
En kostbare hulp, op een beslissend moment, van hun
nieuwe vrienden uit Liverpool. Soms zat het The Rolling
Stones echt mee.*
- Les 3 – Altijd eerst je oefeningen doen 81
*Jazeker: Mick Jagger was een middenklasse-jongen van
top tot teen. Gelukkig maar, want dit bracht een paar
karaktereigenschappen met zich mee waar The Rolling
Stones enorm van hebben geprofiteerd.*
- Les 4 – Werken, werken, en nog eens werken 97
*Anno 2013 is nauwelijks meer voorstelbaar hoeveel er
van de eerste generatie rockbands aan inspanningen
werd gevergd. Ook van The Rolling Stones, en nog eens
extra van Mick Jagger.*
- Les 5 – Cut down the middle men 120
*Het bedenken en maken van muziek waarmee veel geld
wordt verdiend, is al moeilijk genoeg. Nog moeilijker is
het om dan te voorkomen dat vooral anderen hiermee
hun zakken vullen. Maar Mick Jagger is dit gelukt.*
- Les 6 – Als het kán in vriendschap... 164
*Wat doe je als je meest cruciale teamlid in grote
persoonlijke problemen verzandt, die de hele
onderneming dreigen op te blazen? Dan blijf je hem
steunen, door dik en dun.*

Les 7 – ... en anders maar strikt zakelijk	181
<i>Wat doe je als je meest cruciale teamlid alleen nog maar ruzie met je maakt en moeilijkheden zoekt? Zo veel mogelijk afstand nemen, en zelf steeds de verstandigste zijn.</i>	

Les 8 – Ach, het zijn de media maar	200
<i>Wat ze ook allemaal aan negatiefs over je schrijven: het is uiteindelijk van geen belang. Het enige dat telt, is wat je klanten vinden. Voor de rest geldt: gewoon negeren.</i>	

Les 9 – Kasregister-eerlijk	208
<i>Je kunt over Mick Jagger veel zeggen, zeker wat betreft zijn privé-leven. Maar één ding kan je niet zeggen: dat hij geen eerlijk zakenman was.</i>	

Deel III: Ten slotte

1 – The Rolling Stones in 2013: Mickonomics-lessen getoetst	229
<i>De grootse terugkeer van The Rolling Stones als touring band is een mooie gelegenheid om alle negen Mickonomics-lessen nog één keer kort tegen het licht te houden.</i>	

2 – The Rolling Stones in jaartallen	241
<i>Soms werd even afgeweken van een strikt chronologische opzet voor dit boek. Daarom, als geheugensteun, dit compacte overzicht van belangrijke jaartallen en gebeurtenissen.</i>	

3 – Belangrijkste bronnen	247
---------------------------	-----

Index	249
-------	-----

Geen leerboek maar leesboek

In de lente van 2013 gingen The Rolling Stones opnieuw op tournee. Die tournee heet '50 & Counting': vanwege het vijftigjarig jubileum van de band, die op 12 juli 1962 voor het eerst optrad; en met een knipoog naar die eeuwige weigering van de Stones om te zeggen: dit is de laatste keer.

Dit boek verschijnt mede naar aanleiding van een ander jubileum. Op 26 juli 2013 werd Mick Jagger namelijk zevenentwintig jaar, en dat mag niet onopgemerkt voorbijgaan. Want Sir Michael Philip Jagger is niet zomaar een rockster, en niet alleen (maar) de *frontman* van de grootste rockband ooit. Hij is ook de man die er, als teamleider en als zakelijk strateeg, altijd voor zorgde dat The Rolling Stones bleven bestaan en bleven functioneren. En hierover gaat *Mickonomics*.

Hoe Mick Jagger door de decennia heen The Rolling Stones 'in business' wist te houden, vormt in de eerste plaats een boeiend verhaal. *Mickonomics* is dan ook geen leerboek, maar een leesboek. Geen oefening in business administratie, of in de finesses van financiële deal-making. En evenmin een oefening in fiscaal recht, hoe interessant de vele internationale belastingconstructies rond de band misschien ook zijn. Want daarmee vinden we geen afdoend antwoord op die ene vraag: wat is nou de kern van die ongekennde overlevingskracht van

The Rolling Stones?

Vandaar dit boek waarin niet cijfers centraal staan maar mensen. Met een verhaal over macht en over conflict. Over tactiek en strategie. Over vriendschap en rivaliteit. Over liefde en bedrog. Over succes en tegenslag. Over geld, maar ook over muziek. Over leiderschap en over people management. En over dat onderwerp dat altijd blijft boeien, zeker in de rock-business: de interactie tussen zakelijk en privé.

In 2005 verscheen *Mick Jagger – manager/ondernemer*, mijn eerste boek over Mick Jagger. Sindsdien is niet alleen het inzicht voortgeschreden, maar kwamen er ook veel nieuwe bronnen van informatie bij, zoals biografieën en autobiografieën van sleutelpersonen uit de geschiedenis van The Rolling Stones.

Een aantal passages uit mijn boek van 2005 keert in *Mickonomics* terug. Maar het overgrote deel van de tekst is nieuw, en de totale tekst is een stuk langer. Ook de structuur is compleet anders. Het hoofddeel van *Mickonomics* bestaat uit negen hoofdstukken waarin steeds één managementles wordt uitgediept. Dit gebeurt in een volgorde die zo veel mogelijk aansluit op de historische chronologie, maar soms is het nodig om daar even van af te wijken met een sprong naar voren of terug in de tijd. Speciaal voor lezers die wat minder vertrouwd zijn met de geschiedenis van The Rolling Stones, is daarom ter referentie in het slotgedeelte een kort overzicht opgenomen van belangrijke jaartallen en gebeurtenissen.

Voor het feitenmateriaal waarop dit boek stoelt, is geput uit het grote reservoir van al bestaande publicaties over The Rolling Stones en over Mick Jagger. Om het verhaal prettig leesbaar te houden, is niet bij iedere episode of bij ieder citaat vermeld waar dit precies vandaan komt. Voor vragen hierover:

vuijsje@gmail.com.

Met dank aan Gerton van Boom, die mij op het idee bracht om een nieuw en actueel boek over Mick Jagger te schrijven, en aan Gard Simons voor hulp bij de research. En Riki bedacht de titel.

Amsterdam, augustus 2013

DEEL I

Proloog

Een prins zonder manieren

Zelfs Rupert Loewenstein, die The Rolling Stones veertig jaar lang financieel adviseerde, gebruikt zijn recent verschenen memoires om Mick Jagger te kleineren. Velen gingen hem hierin voor.

In het najaar van 1968 kreeg prins Rupert Loewenstein, managing director en mede-eigenaar van de Londense handelsbank Leopold Joseph & Sons, een ongebruikelijk verzoek van de Londense antiquair Christopher Gibbs, die persoonlijk bevriend was met zowel Loewenstein als verschillende leden van The Rolling Stones. Of prins Rupert niet eens kennis wilde maken met Mick Jagger? Want hoewel de Stones op dat moment al ruim zes jaar bestonden, en intussen triomfen hadden gevierd die alleen door The Beatles waren overtroffen, zat de band in de problemen.

Dit was wel zeker: hun lange reeks nummer-1-hitsingles, in thuisland Groot-Brittannië maar ook in de Verenigde Staten en elders in de westerse wereld, had een grote financiële opbrengst gegenereerd. Net als hun al even indrukwekkende reeks nummer-1-albums, toen nog in de gedaante van 'langspeelplaten'. En net als hun vele, almaar meer publiek trek-

kende optredens, inclusief al vijf tournees in de Verenigde Staten.

Maar op hun eigen, individuele bankrekeningen zagen Mick Jagger, Keith Richards, Brian Jones, Charlie Watts en Bill Wyman hier maar weinig van terug. Alle vijf Rolling Stones stonden bijna permanent rood, en voor elke serieuze uitgave, zoals de aankoop van een dure auto of een nieuw huis, moesten ze eindeloos lang zeuren en trekken voordat hun zakelijk manager Allen Klein het gevraagde bedrag beschikbaar stelde.

Allen Klein was een selfmade man. Afkomstig uit een bescheiden arbeidersgezin in New Jersey, geboren in 1931, behaalde hij via een avondcursus op relatief late leeftijd zijn accountantsdiploma. Gewapend met zijn vasthoudendheid en zijn financiële expertise werd hij daarna al snel een gevreesde én geliefde speler binnen de Amerikaanse muziekindustrie. Gevreesd door *record companies*. Maar geliefd bij succesvolle zangers, onder wie Bobby Darin en Sam Cooke, voor wie hij enorme bedragen boven tafel wist te rekenen aan ten onrechte nooit uitbetaalde royalty's.

Rupert Loewenstein was het tegendeel van een selfmade man. Zijn vader heette prins Leopold zu Löwenstein-Wertheim-Freudenberg, tevens graaf Von Löwenstein-Scharfeneck. Zijn moeder was gravin Bianca Henriette Maria Fischer von Treuberg. Deze indrukkelijk klinkende namen pasten binnen een stamboom die terugvoert tot in de hoge regionen van de Duitse en vooral Beierse adel van de vroege Middeleeuwen. Maar tegen de tijd dat in 1933 de jonge Rupert ter wereld kwam, was veel van het oude familiekapitaal verdampt en woonden de Löwensteins in Engeland, waar het huwelijk van Ruperts ouders snel stukliep.

Prins Rupert groeide verder op onder de hoede van zijn moeder. Toen hij als jonge tiener beseftte dat er in het gezin

‘geen geld was’, nam hij zich al snel voor om later, wanneer hij zelf eenmaal groot was, wél altijd te kunnen beschikken over het soort middelen dat bij zijn adellijke afkomst paste. En juist dankzij die afkomst kostte het hem niet veel moeite zijn levensplan te realiseren. Want de Zu Löwenstein-Wertheim-Freudenbergjes mochten dan relatief verarmd zijn, voor hen gingen nog steeds vanzelf veel deuren open die voor gewone mensen gesloten bleven, ook in de wereld van de Britse haute finance.

En zo was prins Rupert Loewenstein in 1968, pas 35 jaar oud, al een financieel-gesetteld man, en een gevestigd en succesvol lid van de Londense beau monde. Maar omdat hij na een jaar of vijf was uitgekeken op zijn bestaan als handelsbankier, dat weliswaar heel lucratief was maar ook redelijk voorspelbaar en monotoon, was hij ook iemand die toe was aan iets nieuws. Iemand die dus best bereid was om, op verzoek van Christopher Gibbs, eens op de thee te gaan bij die Mick Jagger.

Ruim 44 jaar later, in februari 2013, verschenen prins Rupert Loewensteins memoires. Aan zijn zakelijke betrokkenheid bij de lotgevallen van The Rolling Stones was al in 2008 een einde gekomen. Dit afscheid was niet in complete harmonie verlopen, omdat de Stones, of in elk geval Mick Jagger en Keith Richards, de twee veruit belangrijkste bandleden, niet wilden ingaan op Loewensteins laatste zakelijke idee. Dit behelsde een soort van financiële overname van de band, door een niet nader genoemde maar zeer kapitaalkrachtige partij aan de marge van de entertainment-industrie, die elk van de vier leden die The Rolling Stones toen telden eenmalig een enorm bedrag zou opleveren.

Loewenstein toont zich in het slothoofdstuk van zijn boek teleurgesteld door deze afloop, en persoonlijk geraakt door de

onwil van vooral Mick Jagger om toen naar hem te luisteren. En misschien is het ook hierom dat hij zich vier jaar later vrij voelde om zijn herinneringen te publiceren, kennelijk zonder eerst toestemming te vragen aan degene die veertig jaar lang blind had vertrouwd op zijn volledige discretie.

De reactie van Sir Mick, in een verklaring voor de pers, was Jagger ten voeten uit: beheerst, maar helemaal raak. 'Call me old fashioned, but I don't think your ex-bank manager should be discussing your financial dealings and personal information in public. It just goes to show that well brought-up people don't always display good manners.'

Niet dat *A Prince Among Stones*, met als ondertitel 'That Business with the Rolling Stones and Other Adventures', nou kostbare zakelijke vertrouwelijkheden op straat gooit. Voor wie geïnteresseerd is in de geschiedenis van The Rolling Stones, brengt het boek een aantal waardevolle nieuwe feiten. Maar over de echte financiële en fiscale ins en outs van de manier waarop de zaken van de band geregeld zijn, word je als lezer eigenlijk niets wijzer. Wat dit betreft blijft het conglomeraat van vooral in Amsterdam gevestigde vennootschappen dat prins Rupert voor The Rolling Stones opbouwde, onverminderd een hermetisch afgesloten bastion.

Toch heeft Mick Jagger groot gelijk met zijn ergernis over Loewensteins memoires. Vanwege die principekwestie: als financieel adviseur heb je een vertrouwenspositie die zich niet laat rijmen met 'verhalen gaan vertellen', ook achteraf niet. Maar misschien nog meer vanwege de hele sfeer en toonzetting die *A Prince Among Stones* ademt.

Een van de dingen die in Loewensteins boek stoort, is wat hij schrijft over Andrew Loog Oldham: de eerste echte manager van The Rolling Stones, wiens relatie met de band startte in het voorjaar van 1963 en zou eindigen in het najaar van 1967.

Voor de doorbraak van de band waren dit de meest cruciale jaren, en het is zeer aannemelijk dat The Rolling Stones zonder Andrew Oldham nooit meer waren geworden dan een coverband, met een repertoire van Amerikaanse rhythm and blues en met op zijn hoogst aardig succes in groter Londen en omstreken.

Maar in *A Prince Among Stones* heeft Loewenstein over zijn voorganger bij de Stones alleen maar neerbuigendheden te melden. Hij introduceert hem als iemand 'zonder enige professionele kwalificaties', als 'een vluchtige jonge man die hun eerste optredens regelde en die dacht dat hij uit de Stones, ook voor hen zelf, wat geld kon slaan'. Maar wat deze woorden vooral laten zien, is Loewensteins eigen ijdelheid en zelfoverschatting. Gelukkig heeft ook Andrew Oldham zijn memoires gepubliceerd, die veel boeiender en inspirerender zijn dan die van Loewenstein.

Kort gezegd wil prins Rupert ons doen geloven dat a) The Rolling Stones tot 1968, het jaar waarin hij zelf bij de band betrokken raakte, werden aangestuurd door een amateur en dilettant (Oldham) en – vanaf 1965 – een oplichter en fraudeur (Allen Klein); en dat b) die allebei veel te onwetend en kortzichtig waren om in te zien waar het echte financiële potentieel lag.

Voor dat laatste claimt de prins zelf alle krediet. Hij was degene die meteen begreep dat het echte grote geld in de rock-business niet verdiend kon worden met de verkoop van grammofoonplaten, maar met concert-tournees. Dat had hij inderdaad goed gezien, en het businessmodel dat The Rolling Stones onder zijn begeleiding zouden volgen, heeft tot op de dag van vandaag standgehouden. Ook is het zo dat zijn fiscale adviezen en oplossingen ervoor zouden zorgen dat de band vanaf begin jaren zeventig in veel rustiger financieel vaarwater belandde.

En voor het vermoeden dat prins Rupert als adviseur van de band ook maar één moment zijn eigen financieel belang voorop heeft gesteld, is nooit enige aanleiding geweest.

Maar het beeld dat hij schetst van zijn eigen rol en betekenis, is een karikatuur van de werkelijkheid. Loewenstein was echt niet de eerste manager of adviseur van een Britse rock-band die inzag hoe je met live-optredens, en vooral met tournees in de Verenigde Staten, enorm veel kon verdienen. Brian Epstein was hem hierin al voorgegaan met The Beatles, in de periode 1964-1966. En dat The Rolling Stones in 1968 zelf geen Amerikaanse-tourneeplannen hadden, had niets te maken met een gebrek aan helder inzicht in de lucratieve mogelijkheden hiervan, maar alles met door drugsprocessen veroorzaakte visumproblemen.

Prins Rupert legt ook uit wat nou precies het fundament was waarop het gigantische tourneesucces van The Rolling Stones kon worden gebouwd en geëxploiteerd. En wat volgens hem het antwoord is op 'de sleutelvraag van een intelligent waarnemer: wat was de basis van het succes en de populariteit van The Rolling Stones?' Het sleutelwoord blijkt dan: 'showmanship' – vooral dat van Mick Jagger.

De essentie van een Rolling Stones-concert, nog steeds volgens prins Rupert, is 'ritmische muziek met teksten over banale emoties'. En hij vervolgt: 'Maar het appeleert aan miljoenen. Waarom? Natuurlijk: visueel is het een overweldigende show, wat ook goed aansluit op de muziek. Bovendien heeft Mick de *star quality as a performer* die de banaliteit van het medium overstijgt. Maar Bartók (of Bizet) is het niet!'

Voorals een kwestie dus van vorm en presentatie, en nauwelijks van inhoud; en zeker niet van de intrinsieke kwaliteit van de muziek. Dáárom kwamen door de decennia heen al die miljoenen mensen naar Rolling Stones-optredens: om met eigen

ogen te zien hoe goed Mick Jagger wel niet kan dansen, springen, rennen, rare bewegingen maken! Want daarin, vindt de prins, zit hem toch vooral 'Mick's skill'.

Hier is iemand aan het woord die zelf, zoals hij ook toegeeft, nooit iets heeft gehad met de muziek van The Rolling Stones. Hoe zou Loewenstein dan kunnen begrijpen wat de echte sleutel tot het succes van de band is? Want dat is toch echt de muziek: die immense catalogus van originele, vaak briljante Rolling Stones-songs, geschreven door Keith Richards en Mick Jagger, en vooral in dat eerste gloriëdecennium, van 1962 tot 1972, zodanig goed op de plaat gezet dat je er als fan nooit meer op uitgeluisterd raakt.

Natuurlijk is het 'luisteren naar de muziek' niet de enige attractie van het bijwonen van een Rolling Stones-concert. Je weet immers nooit van tevoren of de akoestiek optimaal is, zeker niet in de Amsterdam ArenA; hoe goed precies de plaats is waar je zit of staat; of de setlist van die specifieke avond wel in orde is (waarom geen 'Stray Cat Blues'?!#*!); en of vooral Keith en Ronnie wel hun dag hebben. Maar die risico's en onzekerheden neem je graag voor lief, vanwege die authenticiteit, onvervalste magie, niet van het 'showmanship' van de bandleden maar van hun pure aanwezigheid: voor jou, om te zien, te horen, en vooral: mee te maken, voordat het voorgoed te laat is.

Maar de basis van die magie is voor de volle honderd procent wel degelijk de muziek. Zoals we die intussen al vijf decennia kennen en zo vaak met ultiem plezier hebben beluisterd, eerst op grammofoonplaat, later ook op cd, en anno nu op en via van alles – maar nog steeds: diezelfde muziek. Of beter gezegd, en dit laat zich niet echt goed in het Nederlands vertalen: de *recorded music* van The Rolling Stones.

Hun wereldwijde succes en reputatie als ‘recording artists’ met eigen, zelfgeschreven songmateriaal, werd stevig gevestigd in het pre-prins-Loewenstein tijdperk. In die begin- en pioniersjaren, tussen 1962 en 1965, toen alles wat we nu vanzelfsprekend vinden aan rockmuziek en aan de bijbehorende rock-business, compleet vanuit het niets moest worden uitgevonden door jongens van nauwelijks twintig. En in het geval van The Rolling Stones gebeurde dat onder zakelijke en praktische begeleiding van iemand die zelfs nog jonger was dan zichzelf.

Mick Jagger en Keith Richards waren van 1943, Brian Jones was van 1942, Charlie Watts van 1941 en Bill Wyman van 1936. Maar Andrew Loog Oldham werd geboren op 29 januari 1944, en was op het moment dat hij The Rolling Stones ging managen, in het voorjaar van 1963, dus net negentien jaar oud.

En natuurlijk maakte Oldham de nodige fouten. Maar die maakten álle rockband-managers van het eerste uur, Brian Epstein met zijn Beatles voorop. Veel belangrijker is dat wat zij hielpen creëren überhaupt kon overleven; aanvankelijk tegen alle klippen op, gedwarsboomd en geboycot door alle mogelijke gevestigde machten en krachten, zeker ook in de muziekwereld zelf.

In andere woorden: toen prins Rupert Loewenstein in 1968 kwam kijken, waren de echte Grootse Daden al lang en breed verricht. Omdat hierbij onderweg de nodige averij was opgelopen, in de vorm van onvoordelige contracten en fiscale naïviteit, was het goed dat het financiële roer toen werd overgenomen door iemand die vooral goed was in het beheren en verder exploiteren van wat die eerste heldengeneratie, met al haar fouten en tekortkomingen, had weten op te bouwen.

Want echte helden waren het, die Brian Epsteins en Andrew Oldhams van dat historische eerste uur. Wat daarna kwam

was een nieuwe lichting managers, of beter: adviseurs, die alleen maar, als competente boekhouders, hoefden te oogsten wat anderen hadden gezaaid.

Prins Rupert was ook niet de enige die kon plukken wat door anderen, vóór hem, aan laaghangend fruit was opgekweekt. Precies hetzelfde gebeurde met The Who, na The Beatles en de Stones de derde grote Engelse rockband van de jaren zestig. Ook die beleefden hun eerste doorbraakjaren onder heel onconventioneel management, in hun geval een duo, dat primair werd gedreven door een totaal geloof in de muziek van hun band en in een wereldwijd succes. En net als Brian Epstein en Andrew Loog Oldham, werden ook Kit Lambert (zoon van de bekende klassieke componist Constant Lambert) en Chris Stamp (broer van acteur Terence) dusdanig persoonlijk meegezogen in de maalstroom van het succes dat ze zelf hielpen creëren, dat ze er uiteindelijk zelf door overboord sloegen.

Brian Epstein overleed in augustus 1967 door een fatale, waarschijnlijk niet-opzettelijke overdosis van slaaptabletten in combinatie met alcohol. Andrew Oldham vertrok datzelfde najaar met ruzie bij The Rolling Stones. En het duo Lambert & Stamp werd in 1971 door The Who ontslagen, mede vanwege hun drugsgebruik, om uiteindelijk te worden opgevolgd door een nieuwe manager, Bill Curbishley, een jeugdvriend van Chris Stamp.

Over hoe het vanaf toen verder ging met The Who schrijft Pete Townshend, leadgitarist, songwriter en in veel opzichten leider van de band, in zijn in 2012 verschenen autobiografie *Who I Am* dat Curbishley weliswaar geen 'creatieve denker zoals Lambert en Stamp' was, maar: 'Het allesoverheersende positieve verschil tussen Bill en zijn voorgangers was dat hij er altijd voor zorgde dat de geldzaken goed geregeld waren. Vanaf

het moment dat Bill het management van The Who overnam, waren mijn geldzorgen voorbij.’

In 2012 verscheen eveneens *Stone Free*, het derde autobiografische boek van Andrew Loog Oldham. Daarin schrijft hij dat het best zo kan zijn dat nadat hij zelf vertrokken was, Allen Klein, Bill Graham en prins Rupert van The Rolling Stones een nog succesvollere en nog rijkere band maakten – maar ‘they had not made them a better band than I had’.

Allen Klein werd eerder al genoemd, en verderop zal hij nog uitgebreider ter sprake komen, net als de legendarische tour-promoter Bill Graham. Maar het is goed om hier alvast te vermelden dat Klein noch Graham ooit zo ijdel en brutaal waren om te claimen dat het echte succesverhaal van The Rolling Stones pas begon nadat zijzelf bij het lot van de band betrokken raakten. Prins Rupert Loewenstein doet dit wel – dus hoezo noblesse oblige?

Andrew Oldham spreekt niet tegen dát The Rolling Stones na 1967 ook een nog betere band werden. Alleen: ‘Any credit for that would go to the Stones themselves and perhaps Jimmy Miller.’ Die laatste was de man die als producer mede tekende voor die adembenemende serie van vier albums uit de meest gouden periode van de band, beginnend met *Beggars Banquet* uit 1968 en eindigend met *Exile On Main Street* uit 1972. Maar Oldham zal de laatste zijn om te suggereren dat Millers bijdrage aanzienlijker was dan die van de bandleden zelf, of in ieder geval de twee belangrijkste onder hen, Keith Richards en Mick Jagger.

En ondanks al het oude zeer dat hij in 2012 nog steeds voelt over zijn vertrek bij de band, met vooral over Mick Jagger zeer gemengde persoonlijke gevoelens, zaait Oldham nergens twijfel over Micks rol als effectief leider van The Rolling Stones,

ook in zakelijk opzicht; laat staan dat hij hem diens zakelijke opstelling en focus moreel verwijt. Ook hierin toont hij zich eerlijker en verstandiger dan veel andere auteurs van aan The Rolling Stones gewijde boeken. Met voorop opnieuw prins Rupert Loewenstein, die keer op keer, en in strijd met wat uit veel andere bronnen bekend is, Mick Jagers rol als leider en strateeg probeert te kleineren. Ook lezen we in zijn memoires dat ‘Keith was in a way – and I hesitate to say this – the most intelligent mind of all the band’ – een kinderachtige en gratuite steek onder water die iedereen die ook maar iets van The Rolling Stones afweet geen seconde serieus kan nemen.

Index

- Beatles, The 15, 20, 22, 23
- Cooke, Sam 16
- Curbishley, Bill 23-24
- Darin, Bobby 16
- Epstein, Brian 20, 22, 23
- Gibbs, Christopher 15, 17
- Graham, Bill 24
- Jones, Brian 16, 22
- Klein, Allen 16, 19, 24
- Lambert, Constant 23
- Lambert, Kit 23
- Loewenstein, Rupert 15-21
- Miller, Jimmy 24
- Oldham, Andrew Loog 18-19, 22, 23, 24
- Stamp, Chris 23
- Townshend, Pete 23
- Watts, Charlie 16, 22
- Who, The 23-24
- Wood, Ronnie 21
- Wyman, Bill 16, 22